

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

بسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحانی درس: فنون ۱	آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد	آموزشگاه متوسطه: دبیرستان دخترانه امام رضا(ع)- واحدیک	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۱۰
نام دبیر یا طراح: رویا زرقانی	کلاس: دهم انسانی	تعداد صفحه: ۴	تعداد سوال: ۲۱	مهر مدرسه:
ساعت شروع: ۹: صبح	شماره صندلی:	پایه: دهم	شماره دانش آموزی:	نوبت صبح ☒

سوال	دانش آموز عزیز: لطفاً با مطالعه دقیق سوالات ذیل ، پاسخ مناسب را خوانادر محل های تعیین شده بنویسید .	بارم										
۱	صحيح یاغلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید : الف) با کودکان ، کودکانه سخن گفتن مربوط به "فصاحت" است. ب) به تعداد شاعران و نویسندها سبک وجود دارد. ج) در زبان فارسی هیچ هجایی با صوت آغاز نمی شود.	۰/۷۵										
۲	جاهاي خالي را با کلمات مناسب پر کنيد. الف) اساسی ترین عامل پیدايش شعر است. ب) زبان فارسی دری را زبان رسمي قلمرو خودانتخاب کرد . ج) شعر حماسی با شاعر گرانقدر به اوچ رسید. د) قدیمی ترین طبقه بندی انواع ادبی در انجام شد. ه) در سطح قلمرو زبانی لغت ها از نظر فارسی و غیر فارسی بودن بررسی می شود. ی) هر چیزی که را به پویایی درآورد متن نامیده می شود .	۱/۵										
۳	در نزد پیشینیان منظور از "ادب" چیست؟	۰/۵										
۴	توضیحات ستون الف را به مورد مناسب درستون ب وصل کنید . (یک مورد اضافی است) <table border="1"><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>۱- زبان مکاتبات شاهان هخامنشی</td><td>زبان پارتي</td></tr><tr><td>۲- زبان رایج در دوره ای اشکانیان</td><td>زبان پهلوی</td></tr><tr><td>۳- زبان رایج در مناطق شرق و شمال شرق ایران</td><td>فارسی باستان</td></tr><tr><td></td><td>فارسی دری</td></tr></table>	الف	ب	۱- زبان مکاتبات شاهان هخامنشی	زبان پارتي	۲- زبان رایج در دوره ای اشکانیان	زبان پهلوی	۳- زبان رایج در مناطق شرق و شمال شرق ایران	فارسی باستان		فارسی دری	۰/۷۵
الف	ب											
۱- زبان مکاتبات شاهان هخامنشی	زبان پارتي											
۲- زبان رایج در دوره ای اشکانیان	زبان پهلوی											
۳- زبان رایج در مناطق شرق و شمال شرق ایران	فارسی باستان											
	فارسی دری											
۵	کدام یک از ابیات زیر قافیه درونی و کدام یک ذو قافیتین دارند ؟ الف) همه گنج ها زیر دامن نهند ب) پیشینه پوش تند خو، از عشق نشنیده است بو ب) پیشینه پوش تند خو، از عشق نشنیده است بو	۰/۵										
۶	واژه های مشخص شده دربیت زیر را یکبار با حذف همزة و یک بار بدون حذف همزة علامت گذاری کنید . درآن نفس که بمیرم درآزوی تو باشم با همze: بدون همze:	۱										
۷	کدام یک از ابیات زیر دارای ردیف است ؟ الف: دمی رفت و یاد آمدش روی دوست ب: زهر ناحیت کاروان ها روان	۰/۲۵										

		حروف قافیه در ایات زیر طبق کدام یک از قواعد قافیه است ؟ الف) گوهر خود را هویدا کن کمال این است و بس خویش را در خویش پیدا کن کمال این است و بس درایوان قاضی به صفت برنشست ب) فقیهی کهن جامه ای تنگ دست	۸								
۱		بیت زیر را با خط عروضی بنویسید و سپس تقطیع کنید و هر هجا را با علامت خاص آن مشخص کنید. تارنج تحمل نکنی گنج نینی تا شب نزود صبح پدیدار نباشد	۹								
۰/۲۵		حرف «واو» در کدام گزینه صامت است ؟ ☐ (۴) کور ☐ (۳) مینو ☐ (۲) صورت ☐ (۱) وارد	۱۰								
۰/۲۵		موسیقی برخاسته از واژه آرایی مصوت ها محسوس تر است یا صامت ها ؟	۱۱								
۰/۵		در ایات زیر «واژه آرایی» و «واژه آرایی» را مشخص کنید. الف : هر کجا دردی است، درمانیش هست درد عشق است آن که درمانیش نیست ب : رشتہ ای تسبیح اگر بگیست معدوم دار دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود	۱۲								
۰/۵		جناس هاو نوع آن را مشخص کنید. الف : مگنران روز سلامت به ملامت، حافظ چه توقع ز جهان گذران می داری ب : گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم تر شوند اندر نعیم گل	۱۳								
۰/۷۵		در کدام یک از ایات زیر تصریح به کار رفته است. دلیل خودرا به طور کامل بنویسید الف : تازه ترین سنبل صحرای ناز خاصه ترین گوهر دریای راز ب : برنند از برای دلی بارها خورند از برای گلی خارها	۱۴								
۰/۵		واژه های دارای سجع را مشخص کرده و نوع سجع هارا بنویسید. ۱) بزرگان گفته اند دولت، نه به کوشیدن است؛ چاره کم جوشیدن است. ۲) سر عشق نهفتی است نه گفتنی.	۱۵								
۰/۲۵		با توجه به عبارت « ارزش موسیقیایی سجع از همه بیشتر و از همه کمتر است . ۱- متوازن - مطرف ☐ ۲- متوازن - متوازن ☐ ۳- متوازن - متوازن ☐ ۴- مطرف - متوازن ☐	۱۶								
۰/۲۵		در همه ایات <u>به جز بیت</u> نوعی جناس به کار رفته است . ۱) هیچ یادم نزود این معنی که مرا مادر من نادان زاد ۲) قدر استاد نکو دانستن حیف استاد به من یاد نداد ۳) گفت استاد مبادرس از یاد یاد باد آن چه به من گفت استاد ۴) پس مرا مبت از استاد بود که به تعلیم من استاد استاد (ایستاد)	۱۷								
۲		اشعار زیر را به دقّت بخوانید و موارد خواسته شده را در جدول بنویسید . یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور کلبه‌ی احزان شود روزی گلستان غم مخور ای دل غم دیده حالت به شود دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور دورگردون گر دو روزی بر مراد ما نرفت دانمایکسان نیاشد حال دوران غم مخور ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کَند چون تورا نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور	۱۸								
		<table border="1"> <tr> <td>کنایه</td> <td>استعاره</td> <td>تلمیح</td> <td>تشییه</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	کنایه	استعاره	تلمیح	تشییه					
کنایه	استعاره	تلمیح	تشییه								

شعر زیر را بخوانید و به سؤالات در مقابل آن پاسخ دهید .

۰/۵	<p>که عیدی برون آمدم با پدر در آشوب خلق از جهان گم شدم پدرناگهانم بمالید گوش بگفتم که دستم زدامن مدار که نتواند اوراه نادیده برد برو دامن راه دانان بگیر که عارف ندارد ز دریوزه ننگ که سلطان ازاین درد ندارد گزیر که گرد آوری خرمن معرفت</p> <p>۱- نوع لحن شعرچه نام دارد و دررده‌ی کدام نوع ادبی قرار می‌گیرد ؟</p>	<p>« همی یاد آید زعهد صغیر به بازیچه مشغول مردم شدم بر آوردم از بی قراری خروش که ای شوخ چشم آخرت چند بار به تنها نداند شدن طفل خرد تو هم طفل راهی به سعی ای فقیر به فتراک پاکان درآویز چنگ اگر حاجتی داری این حلقه گیر برو خوشه چین باش سعدی صفت</p>
۰/۵	۲- یک واژه‌ی وندی و یک واژه‌ی مرکب بیابید ؟	
۰/۲۵	۳- یک کنایه مشخص کنید .	
۰/۲۵	۴- یک مورد جهش (جابه جایی) ضمیر بیابید .	
۰/۵	۵- دو واژه‌ی عربی درشعر پیدا کنید .	
۰/۲۵	۶- یک جناس پیدا کنید و نوع آن را بنویسید .	
۰/۲۵	۷- درآخرین مصراج ترکیب « خرمن معرفت » چه آرایه ای پدید آورده است ؟	
۰/۲۵	۸- یک شبکه معنایی بیابید و بنویسید .	
۰/۲۵	۹- برداشت خود را از این حکایت بنویسید .	

حکایت زیر را از جهات خواسته شده تحلیل کنید.(ذکر یک مورد کافیست)

به روزگار خسرو، اندر وقت بودز جمههر، رسولی آمد از روم. خسرو بنشست چنان که رسم ملوک بود و رسول را بار داد. پیش رسول با وزیر بیودز جمههر - گفت: "ای فلاں، هر چیز در عالم تو دانی؟" بودز جمههر گفت: "نه ، ای خدایگان." خسرو از آن طیره(عصبانی) شده و از رسول خجل گشت. پرسید که همه چیز پس که داند؟ بودز جمههر گفت: "همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده اند." (قابلوس نامه، قرن پنجم)

کاربرد واژه‌های کهن	کاربرد دستور تاریخی	کاربرد واژگان عربی	نتیجه گیری

۲۰

۲

با توجه به متن زیر جدول را کامل کنید .
آورده اند که به فلاں شهر ، درختی بود و درزیر درخت سوراخ موش ، و نزدیک آن گربه ای خانه داشت ؛ وصیادان آنجا بسیار آمدنندی . روزی صیاد دام بنهاد . گربه دردام افتاد و بماند و موش به طلب طعمه از سوراخ بیرون رفت . به هرجانب برای احتیاط ، چشم می انداخت و راه سره می کرد ناگاه نظر بر گربه افکند . چون گربه را بسته دید ، شاد گشت دراین میان از پس نگریست . راسویی از جهت او کمین کرده بود . سوی درخت التفاتی نمود . بومی قصد او داشت بترسید و اندیشید که اگر باز گردم راسو درمن آویزد و اگر بر جای قرار گیرم

۲۱

	<p>بوم فرود آید واگر پیش تر روم گربه در راه است . با خود گفت : « در بلاها باز است و انواع آفت به من محیط وراه مخوف ، وبا این همه ، دل از خود نشاید برد» (کلیله و دمنه ، نصرالله منشی) آرایه های ادبی (کنایه - تشبيه - تشخيص - تضاد و مراعات نظیر) در متن بالا بیابید . (پیدا کردن چهار مورد کافیست)</p>
۱	-۱
	-۲
	-۳
	-۴
.۰/۲۵	۲- این متن دارای ایجاز است یا اطناب ؟
.۰/۲۵	۳- متن مربوط به کدام دوره ای نثر فارسی است ؟
.۰/۵	۴- دو واژه عربی در متن بیابید .
۱	۵- کدام یک از ویژگی های نشر این دوره را در متن می بینید ؟ [چهار مورد بنویسید .
۲۰	((موفق باشید.))

نام و نام خانوادگی:

پاسخنامه

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۸ مهر مدرسه:	 آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد آموزشگاه متوسطه: دبیرستان دخترانه امام رضا(ع)- واحدیک سوالات امتحانی درس: فنون ۱	نام دبیر یا طراح: زریبا زرقانی
مدت امتحان: ۷۵	تعداد صفحه: کلاس: دهم انسانی تعداد سوال: پایه: دهم شماره دانش آموزی: شماره صندلی:	نام دبیر یا طراح: زریبا زرقانی ساعت شروع: ۹ صبح
نوبت صبح ☒		

سوال	پاسخ نامه	بارم
۱	الف- نادرست ب- درست ج- درست	۰/۷۵
۲	الف عاطفه/ ب یعقوب لیث صفاری ج/ فردوسی د/ یونان باستان اه و ازگانی / ی ذهن	۱/۲۵
۳	ادب شناختن اموری که آدمی به وسیله آن خویش را از هر خطای مصون دارد	۰/۵
۴	الف- فارسی باستان ب- پارتی ج- فارسی دری	۰/۷۵
۵	الف : ذوقافیتین ب: قافیه درونی	۰/۵
۶	در آن / ن / فَس بدون همزه د/ ران / نَ فَس	۱
۷	الف	۰/۲۵
۸	الف : قاعده ۱ ب: قاعده ۲	۰/۵
۹	تا ارنج / ات / حم / مُل / ان / کُ / نی / گنج / نَ / بی / انی تا / شب / نَ / رَ / وَد / اصبح / پَ / دی / دار / نَ / با / شَد حتماً عالمتگذاری شود	۱
۱۰	گزینه ۱ یا وارد	۰/۲۵
۱۱	صامت	۰/۲۵
۱۲	الف: واژه آرایی ب: واج آرایی	۰/۵
۱۳	الف: جناس ناقص اختلافی سلامت و ملامت ب: نعیم و نعمتی : اشتقاد	۰/۵
۱۴	گزینه ب چون همه سجع های آن از نوع متوازی هستند	۰/۷۵
۱۵	کوشیدن و جوشیدن سجع متوازی / نهفتی و گفتی سجع مطرّف	۰/۵
۱۶	گزینه ۳ یا متوازی - متوازن	۰/۲۵
۱۷	گزینه ۲	۰/۲۵
۱۸	تشییه کلبه احزان / کلبه به گلستان / سیل فنا / تلمیح بیت ۱ یا آخر / استعاره ای دل غمیده یا ای دل ارسیل ... / کنایه غم مخور یا گرد و روزی بر مراد ما نرفت /	۲

۰/۵	۱- روایی داستانی – ادبیات تعلیمی	
۰/۵	۲- حلقه / بی قراری / بازیچه وندی / خوشه چین یا شوخ چشم مرکب	
۰/۲۵	۳- کنایه بمالید گوش / که دستم زدامن مدار / خوشه چین باش و ..	
۰/۲۵	۴- ناگهانم بملیدگش / ک دستم زدامن دار	
۰/۵	۵- طفل – صغیر - معرفت – خلق و ...	
۰/۵	۶- چنگ و ننگ ناقص اختلافی	
۰/۲۵	۷- تشییه	
۰/۲۵	۸- بیت آخر خرمن / گردآوری / خوشه چین	
۰/۲۵	۹- توصیه به پیروی از بزگان و تلاش برای کسب معرفت و آگاهی	
۲	واژگان کهن : طیره / دستور تاریخی : اندر ، جابه جایی اجزای جمله / ارد و واژگان عربی : ملوک، رسول بودجه هر و ... نتیجه گیری : هیچ کس دانای مطلق نیست همه چیز رانمی دارد	۲۰
۱	۱- کنایه دل از خود نشاید برد / تشییه : در بلاها / تشخیص : موش شاد گشت واندیشید / تضاد باز وبسته/مراعات راسو و موش و گریه و بوم (ذکر ۴ مورد کافیست)	
۰/۲۵	۲- اطناب	
۰/۲۵	۳- نشر دوره دوم	
۰/۵	۴- محیط / مخفوف / التفات و نظر	
۱	۵- ۱- حذف افعال به قرینه ۲- کاربرد لات عربی، ترکی – مغولی ۳- رواج نشر داستانی، تمثیلی – عرفانی ۴- آوردن اطناب های فراوان و ۵- ستفاده از ترکیبات دشوار پایین ص ۶۱	۲۱
۲۰	((موّفق باشد.))	